

Onafhankelijk onderzoeksbureau, erkend door het Franse ministerie van Arbeid
www.technologia.fr

Europees Octrooibureau

• • •

Enquête

**Psychosociale risico's,
uitgevoerd voor de vakbond
van het EOB.**

• • •

Vragenlijst 2016 – Enquête n°3

- April 2016 -

Samenvatting

Een enquête door middel van vragenlijsten...

...die werden ingevuld en weer ingenomen in de periode van 15 februari tot en met 14 maart 2016. Van de 6770 werknemers toonden zich 2649 werknemers bereid de vragenlijst in te vullen, dat is 39,1% van het personeel.

Nagenoeg alle vragen zijn identiek aan die in de enquêtes van 2010 en 2013. De resultaten zijn statistisch verwerkt zodat zij middels een betrouwbare methode representatief zijn voor de structuur van de onderzoekspopulatie binnen het Bureau (leeftijd, directoraat-generaal, type werkzaamheden, positie, enz.)

De analyse van de resultaten vond plaats rond drie pijlers...

1. Hoe hebben de niveaus van psychosociale risico's zich ontwikkeld binnen het EOB?

De niveaus van psychosociale risico's zijn gemeten door middel van gevalideerde modellen (Karasek, Siegrist), die de volgende ontwikkelingen laten zien:

- er wordt gewerkt in een steeds stressvollere omgeving, dat wil zeggen onder een hoge werkdruk terwijl er weinig individuele ruimte is om het werk goed te organiseren,
- er is aanzienlijk minder waardering voor de inspanningen die worden gedaan om het werk goed uit te voeren,
- het gevoel van zinvol werk is aanzienlijk afgenomen,
- de ondersteuning van collega's en directe leidinggevende blijft een beschermende factor ten opzichte van de toename van de andere risiconiveaus.

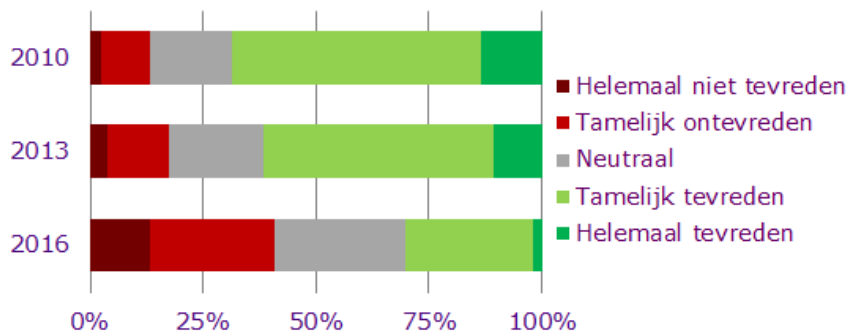
Hierdoor is **het psychosociale risico binnen het EOB op significante wijze geïntensiveerd**, zowel binnen de organisatie als geheel, maar ook op elk van de afzonderlijke werkplekken en directoraten-generaal, ongeacht de positie van de werknemers.

2. Wat nemen de werknemers waar van deze ontwikkeling?

De verslechtering van de situatie bij het EOB wordt duidelijk opgemerkt door het personeel.

Het aantal werknemers dat tevreden is met het werk is sterk afgenomen. Dit houdt verband met een zeer opvallende afname van de waardering voor de geleverde inspanningen en een duidelijke afname van de ondervonden voldoening van het werk.

Vraag 167: Ten aanzien van mijn werksituatie ben ik over het algemeen:

Bovendien **geeft 82% aan dat de werkomstandigheden zijn verslechterd in de afgelopen 3 jaar.**

Vraag 112: In de afgelopen drie jaar zijn uw werkomstandigheden:

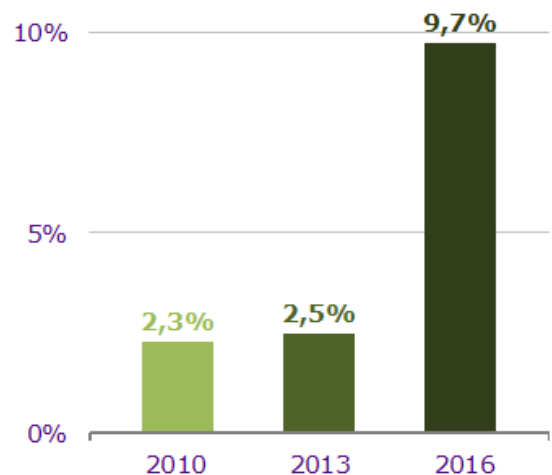

Hoewel de gezondheid van 2/3 van de werknemers goed of zeer goed blijft, ervaart **58% toch een negatieve impact van het werk op de gezondheid** (dit getal is hoger ten opzichte van de enquête van 2013).

De vragen over de frequentie waarmee situaties van angst, depressie, irritatie en cognitieve problemen voorkwamen tonen aan dat **in 2016 9,7% van de werknemers psychologische problemen heeft, wat 4 keer meer is dan in 2013.**

Deze situaties dragen bij aan de hoge cijfers voor ziekteverzuim (anders dan door ongevallen op het werk of zwangerschapsverlof) met een duur van 10 dagen of meer.

Deel van de werknemers dat psychische problemen ervaart

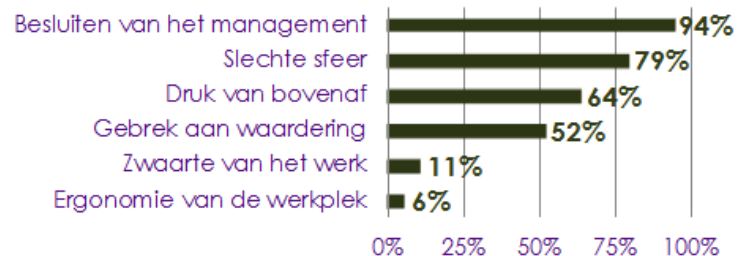

3. Waarom verslechtert de situatie bij het EOB?

De analyse van stress op het werk toont een algemene toename aan van elementen die verhinderen dat werknemers kwalitatief goed werk leveren. Deze elementen zijn niet voor alle werkplekken, posities of directoraten-generaal exact hetzelfde, maar het gebrek aan tijd wordt steeds op grote schaal genoemd. De kwaliteit van het werk wordt daar dus ernstig door beïnvloed. **Het feit dat het onmogelijk is om de taken goed uit voeren en kwalitatief goed werk te leveren beïnvloedt ook de gezondheid van de werknemers, met vooral psychische problemen als gevolg.**

De elementen die de werknemers naar voren brengen om de verslechtering van de werkomstandigheden te verklaren houden in de eerste plaats verband met het management, de sfeer, de druk van bovenaf en het gebrek aan waardering.

Vraag 113: Indien uw werkomstandigheden zijn verslechterd komt dat door

De strategie die door het hoogste management is vastgesteld wordt niet onderschreven door de werknemers, en evenmin door een deel van het management zelf; het vertrouwen in de verschillende partijen neemt af naarmate ze een hogere plaats in de hiërarchie innemen. Het zinvolle aspect van het werk wordt dientengevolge beïnvloed door dit waardenconflict: het gevoel overheerst dat het EOB niet op de juiste wijze functioneert en dat **het werk gedaan moet worden om aan de evaluatie-criteria van de hogergeplaatsten te voldoen in plaats van aan professionele maatstaven.**

In deze context **verslechtert de werksfeer aanzienlijk. De werksfeer wordt vooral beschreven als gespannen, maar ook als conflictueus, kwaadwillend en agressief, een afspiegeling van de spanningen die ontstaan door de organisatie van het werk en de conflicterende waarden.**

Mei 2016

De deskundigen wijzen erop dat een vragenlijst slechts één van de bronnen van informatie vormt voor het in kaart brengen van de psychosociale risico's binnen het Bureau. Daarom zijn verdergaande kwalitatieve analyses (interviews en observaties) essentieel voor een nauwkeuriger beschrijving van de operationele factoren die de risiconiveaus bepalen.